CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Maryi Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok V.	**Czerwiec 1938**	**Nr. 6.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

1. Kwadrans religijny.

Jako materiał do punktu „Kwadrans religijny" polecamy tym razem z ewangelii wg. św. Mateusza z rozdziału 14 część zawartą w wierszach od 22 — 36.

Jest w niej mowa o P. Jezusie, idącym po falach morskich do uczniów, znajdujących się w łodzi, oraz o św. Piotrze spieszącym naprzeciw Mistrza.

W miesiącu czerwcu, poświęconym czci Bożego Serca, zastanówmy się, że i dziś Chrystus Pan, jak niegdyś do swych uczniów, zbliża się do człowieka, walczącego z trudnościami życiowymi, jak żeglarz z żywiołem morza.

Szczęśliwy ten, kto nie straci w życiu widoku Chrystusa i wiarą potrafi zbliżyć się do Niego. Wtedy nie zginie, jak Piotr.

2. Co zrobimy w czerwcu?

1. Jak zwykle urządzimy zebranie PAK i omówimy program pracy na ten miesiąc.

2. Omówimy udział Par. A. K. w uroczystości Bożego Ciała, przypadającej w dniu 16 czerwca i w uroczystości Najśw. Serca Jezusowego, w dniu 24 czerwca, lub w niedzielę 26, w którym to dniu KSMężów obchodzi swoje święto patronalne.

3. W dobie realizacji haseł społecznych katolickich pamiętać będziemy o Intronizacji Najśw. Serca Jezusowego w domach członków AK i znajomych. Pierwszym warunkiem przyjęcia się tych haseł w życiu, jest przyjęcie Chrystusa Pana do duszy, i uznanie Go jako Króla w życiu rodzinnym i społecznym.

4. Omówimy wreszcie aktualne potrzeby parafialne ze stanowiska Akcji Katolickiej i obmyślimy odpowiednie środki zaradcze.

3. Nasz udział w uroczystościach czerwcowych.

W dniu 16 czerwca przypada uroczystość Bożego Ciała, a w dniu 24 b.m. uroczystość Najśw. Serca Jezusa.

Z obu uroczystościami Akcja Katol. jest w szczególny sposób związana, przeto winniśmy wziąć w ich obchodach wybitny udział tymbardziej, że dzień 24, względnie niedziela 26, obchodzona będzie w roku bieżącym jako święto patronalne jednej z kolumn AK — Kat. Stow. Mężów.

Nie ograniczając się do samego uczestnictwa w uroczystościach winniśmy też wziąć w nich czynny udział, pomagając w pracach, przygotowawczych, aby obchody wypadły jaknajwspanialej, bądź też apostołując na rzecz Intronizacji Najśw. Serca Jezusowego. Sprawy te omówić należy z Przew. xx. Asystentami.

4 Odwołanie Zjazdu w Wieluniu.

Zapowiedziany na miesiąc czerwiec lub lipiec do Wielunia zjazd Akcji Katolickiej nie odbędzie, ze względu na liczny w tym roku zwłaszcza wyjazd naszych członków na roboty rolne w kraju i zagranicę. Zjazd w tych warunkach, nie objąwszy wszystkich lub większości członków, nie spełnił by swego zadania, z tego względu obrany zostanie prawdopodobnie inny termin.

5. A. K. a Pierwsza Komunia dzieci.

W czerwcu znaczna liczba dzieci przystępuje do pierwszej Komunii św. Tam, gdzie uroczystość ta odbywa się wspólnie dla całej parafii, AK może i powinna okazać jaknajżywsze zainteresowanie. Wszak pierwsza Komunia dzieci, to poszerzenie Królestwa Chrystusowego w duszach dziatwy, a więc i w parafii.

Udział AK w uroczystości może polegać zarówno na uczestnictwie podczas nabożeństwa, jak również na urządzeniu dla dziatwy pewnych niespodzianek, w formie dekoracji bram świątyń, sali na której odbywa się zwykle śniadanie, w formie zorganizowania pochodu do kościoła itp. Wykonanie tego programu zależy od warunków miejscowych.

6. Mianowania Prezesów Par. A. K.

Zgodnie z art. 17 Statutu Konst. A.K. Diecezjalny Instytut zatwierdził następujących Prezesów Par. AK:

W Łazach p. Stanisława Motyja. *W Czarnożyłach* p. Piotra Chudego. Obie nominacje nastąpiły w dniu 21 maja 1938, z ważnością na 3 lata. Szczęść Boże w pracy!

Nowe wydawnictwa.

Wyd. xx. Salwatorianów w Mikołowie H.

O. F. Baumann T.J.: „Oto przychodzę". Rozmyślania o Najśw.

Sercu Jezusowym, przeznaczone szczególnie na pierwszy piątek miesiąca. Str. 96. Cena 1.20 zł.

W. Danek: „Z niedoli obecnej ku źródłom szczęścia". Str. 112, cena 1.20 zł. 8 rozważań pożytecznych dla każdego katolika.

Ks. A. Grabowski: „Pamiątka Pana". Str. 56, Cena 0.40 zł.

Są to liturgiczno-ascetyczne rozważania o mszy św.

Książek powyższych na składzie nie posiadamy.

„Skąd czerpać prawdę o wolnomularstwie"? Pod takim tytułem ukazała się broszura nakładem Księgarni i Drukarni Katolickiej Sp. Akc. w Katowicach. Broszura licząca 16 str. druku dużej ósemki, dzieli się na trzy działy. Pierwszy poświęcony jest akcji przeciwmasońskiej, drugi przeciwkomunistycznej, trzeci zaś kwestii żydowskiej. Broszura oprócz rozdziałów poświęconych powyższym zagadnieniom, podaje odpowiednią i liczną literaturę jaka ukazała się w języku polskim, oraz wyszczególnia niektóre wydawnictwa w językach obcych. Zainteresowane osoby broszurę tę mogą *otrzymać zupełnie bezpłatnie* w każdej dużej księgarni. Wysyła ją również bezpłatnie pocztą wydawca: Księgarnia i Drukarnia Katolicka Sp. Akc. w Katowicach.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Z IX-go naszego Zjazdu Delegowanych.

Nasz IX skolei Zjazd Delegowanych, odbyty w dniach 21 i 22 maja br. pod hasłem uczczenia dziesięciolecia istnienia organizacji. przeszedł do historii Stowarzyszenia pozostawiając po sobie dobrą pamięć. Złożyły się na to poważne dwudniowe obrady, jak i wyjątkowo duża liczba uczestników, którzy okazali wiele zainteresowania i troski o przyszłość organizacji.

Rozpoczęliśmy Zjazd zgodnie z programem, krótkim nabożeństwem w kaplicy Domu Rekolekcyjnego, które odprawił ks. Dyr. J. Sobczyński. Po nabożeństwie zebraliśmy się w sali wykładowej w liczcie ponad 120. Tu wstępnym przemówieniem otworzył Zjazd prezes p. J. Biedrzycki, powołując do prezydium p.p. Płazaka i Rogackiego, na sekretarza p. Barusiewicza.

Pierwszy referat n. t. „Stanowisko katolickie wobec potrzeb wsi polskiej" wygł. ks. red. St. Gałązka. Posługując się statystyką, dotyczącą stosunków ludnościowych i gospodarczych w Polsce, omówił prelegent w referacie niedomagania dzisiejszej wsi pod względem kulturalnym i gospodarczym, skutki tych braków moralne i materialne, wreszcie środki zaradcze, jakie wskazała w swej deklaracji Rada Społeczna przy Prymasie Polski, a mianowicie: podniesienie

kultury, zwiększenie dochodu z gospodarstwa, rozbudowa przemysłu ludowego i rzemiosła, kolonizacja wewnętrzna zmierzająca do uzupełnienia małych gospodarstw i do stworzenia nowych gospodarstw. Uzupełniały referat uwagi o kwestii reformy rolnej, o emigracji do miast i o roli AK wobec zagadnień wsi.

Drugi referat wygłosił ks. J. Patrzyk n.t. „Zadania i przyszłość Chrześć. Związków zawodowych w Polsce". Po skreśleniu historii ruchu zawodowego w świecie i Polsce, omówił prelegent wady organizacji zawodowych chrześcijańskich, ich rozbicie i rozpolitykowanie, wreszcie scharakteryzował przyszłość chrześć. ruchu zawod.

W dyskusji po każdym referacie zabierali głos liczni mówcy, dodając własne spostrzeżenia lub prosząc o informacje. Ok. godz. 10 dopiero zakończyliśmy ten pierwszy dzień Zjazdu.

W niedzielę o godz. 6 Przew. Ks. Prob. Ogłaza odprawił w Kaplicy Domu mszę św. dla uczestników. O godz. 7 m. 30 ustawiliśmy się na dziedzińcu domu, poczym w kolumnie udali się uczestnicy na Jasną Górę, gdzie mszę św. w intencji Zjazdu przed Cudownym Obrazem odprawił ks. Dyr. Sobczyński.

Dalsze obrady odbyły się od godz. 9 w Sali Różańcowej, przy udziale 245 delegatów z 93 oddziałów.

Po odśpiewaniu pieśni „Zdrowaś Maryjo" p. prezes otworzył obrady, witając prezesa Kat. Zw. Mężów w Polsce p. L. Domańskiego, prezesa Diec. Inst., prezesa KSMMęskiej, Przew. xx. Asystentów, gości i delegowanych. Do prezydium weszli: p. mec. Domański, Ks. kan. M. Jankowski z Radomska, p. szamb. Wasilewski, p. prezes mgr. St. Pasierbiński i delegat z Wiewca.

Serię przemówień powitalnych rozpoczął p. Prezes Związku adw. Domański, podnosząc, że często spotkać się można z wyrazami niezadowolenia z naszej pracy organizacyjnej. Trzeba nam czynu. Związek, doceniając potrzebę wyszkolenia pracowników, zorganizował kurs dla działaczy robotniczych, a myśli o urządzeniu podobnego kursu dla działaczy wiejskich.

Celem AK nie jest działalność gospodarcza, ale uświadomienie członków i przygotowanie ich do pracy w każdej dziedzinie. Należy popierać prasę organizacyjną przede wszytkim, która tym celom służy. Przemówienie p. Prezesa przyjęli zebrani długimi oklaskami. Dalsze przemówienia i życzenia zjazdowi złożyli: p. szamb. Wasilewski, p. prezes Pasierbiński i ks. kan. Jankowski.

Pisemnie życzenia złożyli: KSKobiet i Mł. Żeńskiej, KSM w Katowicach, Włocławku, Kielcach, Tarnowie Poznaniu i Przemyślu.

W trzecim punkcie zebrania p. prof. Schäfer wygłosił głęboki i piękny referat p. t. „Akcja Katolicka i akcja społeczna", dając gruntowne wyjaśnienie obu pojęć i związku między nimi oraz zwracając uwagę na potrzebę kształcenia w różnej formie w Akcji K.

W czasie wygłaszania referatu wszedł na salę JE. Ks. Biskup,

który wysłuchał dyskusji, a po przerwie przemówił do zebranych wyrażając żal, że liczne zajęcia nie pozwalają Mu zostać dłużej na Zjeździe tak interesującym i ważnym. Ks. Biskup ocenia pracę K.S. Mężów, życzy w niej wytrwania, i z serca błogosławi Zjazdowi i organizacji. Po udzieleniu błogosławieństwa pasterskiego, Ks. Biskup opuścił zebranie, żegnany wiwatami przez obecnych.

W drugiej części zebrania przyjęto protokół z poprzedniego Zjazdu, poczym ks. Sekretarz Generalny złożył obszerne sprawozdanie z działalności Zarządu i Oddziałów w roku 937. Ze sprawozdania tego, które podamy oddzielnie, wynika, że Stowarzyszenie mimo ciężkich warunków pracy poszło nieco naprzód w swym rozwoju, osiągając pod koniec roku liczbę 115 czynnych oddziałów z 6000 członków.

W dalszym ciągu przyjęto do wiadomości sprawozdanie z Komisji Rewizyjnej: po krótkiej dyskusji, udzielono Zarządowi absolutorium.

Na skutek przeprowadzonych wyborów weszli do Zarządu następujący panowie: Dr. Adam Borkowski z Częstochowy, Adw. Stanisław Gawroński — prezes Okręgu częstochowskiego. Ludwik Łogiewa — prezes okręgu będzińskiego. Inż. Stanisław Dutka z Zawiercia, Jan Jędrzejewski z par. Pogoń. Prof. Stanisław Malecki z Sosnowca. Dr. Dominik Popławski z Radomska. Zjazd upoważnił Zarząd do dokooptowania jeszcze jednego członka.

Komisję Rewizyjną wybrano w dotychczasowym składzie: Aleksander Nowicki, Andrzej Wiltos, Zenon Glice.

Do Sądu Honorowego wybrano p. inż. L. Trochimowskiego, p. J. Płazaka i p. Z. Glicego.

Upoważniono Zarząd do wyboru przedstawicieli na Zjazd Zw.

W dalszym ciągu przyjęto program pracy przedstawiony w Czynie Kat. w nr. 1/38. Dążeniem zasadniczym programu jest pogłębienie pracy org. w roku bieżącym, usprawnienie działalności Zarządu i dalszy rozrost liczbowy tak pod względem ilości oddziałów, jak i członków.

W komunikatach ks. Sekretarz Generalny podał kilka wiadomości dotyczących święta patronalnego, składek do Centrali, ofiar na wotum itp.

W związku ze sprawozdaniami wywiązała się żywa dyskusja, w której szczegółowo omawiano sytuację finansową Stowarzyszenia. W rezultacie powzięto uchwałę, podwyższającą składkę do wysokości 3 gr. od członka miesięcznie, z ważnością od 1 czerwca b. r.

W wolnych wnioskach przyjęto jednomyślnie wniosek Zarządu nadania godności członka honorowego z okazji dziesięciolecia istnienia Stowarzyszenia J. E. Ks. Biskupowi dr. T. Kubinie i prezesowi Związku p. mec. Ludwikowi Domańskiemu.

Ks. kan. Jankowski poleca sprawę ubobich parafii na kresach,

spełniających w trudnych warunkach misję wiary i polskości. Wreszcie po innych głosach, przyjęto rezolucje proponowane przez Zarząd.

Przemówienie p. Prezesa i hymn „My chcemy Boga" — zakończyły ok. godz. 2 nasze poważne obrady.

Z azd do JJ EE. Księży Kardynałów.

Na mocy uchwały Zjazdu Prezydium wysłało w dniu 21 maja następujące tetegramy:

Jego Eminencja Ksiądz KARDYNAŁ KAKOWSKI
W a r s z a w a

Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Częstochowie obradujący na Jasnej Górze śle Dostojnemu Protektorowi Związku wyrazy hołdu i zapewnienia wierności dla ideałów katolickich.

Za prezydium
Jan Biedrzycki — prezes.

Jego Eminencja KSIĄDZ KARDYNAŁ HLOND
P o z n a ń

Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów obradujący w Częstochowie śle Waszej Eminencji wyrazy hołdu i zapewnienia wierności dla sprawy katolickiej

Za prezydium
Jan Biedrzycki — prezes.

W odpowiedzi na powyższe telegr. nadeszły następujące pisma:

1. Telegram:

Prezes Stowarzyszenia Mężów Katolickich Jan Biedrzycki — Jasna Góra — Częstochowa

Warszawa, Błogosławię z całego serca Zjazdowi Mężów Katolickich.

Kardynał Kakowski

2. List:

P R Y M A S P O L S K I

Do Zarządu Katolickiego Stowarzyszenia Mężów
w Częstochowie

Za adres, nadesłany mi ze Zjazdu Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów, dziękując błogosławię Waszej wytężonej pracy.

Poznań, dnia 23 maja 1938 r.

† August Kard. Hlond.

Rezolucje ze Zjazdu Delegowanych.

I. Zjazd Delegowanych KSMężów w Częstochowie rozważywszy obecny stan wsi polskiej apeluje do katolickiej ludności wiejskiej, aby jaknajliczniej zasiliła szeregi wiejskich oddziałów A. K. a przez gorliwą i wytrwałą w nich pracę chroniła wieś polską przed wpływami radykalizmu i pogaństwa, przygotowując ją w duchu zasad katolickich do oczekujących ją przemian w związku ze zbliżającymi się zmianami w sytuacji ludnościowo-gospodarczej w kraju.

II, Zjazd Delegowanych KSMężów wyciąga rękę do katolickiej inteligencji męskiej w diecezji i apeluje do niej o czynną i ochotną współpracę z oddziałami parafialnymi KSMężów, w celu skoordy-

nowania i wzmocnienia wysiłków katolickich organizacji męskich dla obrony zasad katolickich i rozwinięcia żywej działalności katolicko-organizacyjnej. Zjazd wyraża głębokie przekonanie, że zgodna współpraca polskiego inteligenta, robotnika i chłopa pozwoli wyrobić silną i stanowczą opinię katolicką, która przyspieszy zwycięstwo zasad Chrystusa w Polsce.

III. Zjazd Delegowanych, doceniając znaczenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych w obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej Polski wypowiada się za popieraniem chrześcijańskiego ruchu zawodowego. Jednocześnie stwierdzając szkodliwe i gorszące rozbicie ruchu zawodowego w kraju, Zjazd potępia winnych tego stanu rzeczy i apeluje do czyników decydujących o jaknajszybsze przeprowadzenie rozmów mających na celu konsolidację chrześcijańskiego ruchu zawodowego, w celu zapewnienia robotnikom chrześcijańskim silnego i skutecznego oparcia w zdrowych i poważnych organizacjach zawodowych.

Siłę i stałość tego przyszłego związku Zjazd widzi w zupełnej jego apolityczności, która zapewni mu pożyteczną i stałą działalność, niezależnie od zmieniających się programów politycznych.

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. Nasza praca w czerwcu.

Urządzimy zebranie kiepownictwa i ogólne. Przygotujemy starannie obchód święta patronalnego w dniu 24 lub 26 czerwca. Delegaci na Zjazd złożą z niego sprawozdanie na zebraniu ogólnym. Dostosujemy sie do zarządzeń w dziale Instytutu.

2. Nasze święto Patronalne.

Przypada w tym roku na dzień 24 czerwca, a obchodzić je możemy w najbliższą niedzielę 26 czerwca. Mając na uwadze 10-lecie Stowarzyszenia oraz zeszłoroczną ogólnopolską pielgrzymkę mężów, obchodzić winniśmy je uroczyściej niż zwykle.

W tym celu w każdym Oddziale winna się odbyć uroczysta akademia lub przynajmniej zebranie ogólne, na które należy poprosić również osoby z poza organizacji.

Program obchodu może zawierać: 1 — Nabożeństwo w Kościele, połączone z Komunią św, generalną członków. 2 — Akademię lub uroczyste zebranie. 3 — Odnowienie ślubowań Jasnogórskich i zawieszenie wotum w ognisku. 4 — Intronizację Serca P. Jezusa.

Referat na zebranie znajdą Oddziały w czasopiśmie „Na Wyżyny" na miesiąc czerwiec. Z innych materiałów polecamy. 1. *Obrazki N. Serca P. J. dla Intronizacji* (format 35x25) 50 gr. 2. *Kopie wotum* w cenie 2.50 zł., 7.50 zł. lub 25 zł. 3. *Broszurkę:* „Ślubowanie w Oddziale KSM" cena 15 gr. — Powyższe materiały prosimy zamawiać corychlej w Składnicy Instytutu w Częstochowie.

3. Oczekujemy sprawozdań.

Nie otrzymaliśmy dotąd sprawozdań z rocznych następujących Oddziałów: Chruszczobród, Dzietrzkowice, Gorzkowice, Kamieńsk, Klimontów, Niemce, Rząśnia.

4. Przyjęliśmy składki.

Wpłaciły ostatnio: Wiewiec 1,50 zł. Radziechowice 10,20 zł. Na wotum: Wiewiec 0,50 zł. Niwka 1.15 zł.

KRONIKA K. S. Mężów.

Zebranie Zarządu odbyło się w dniu 26.IV br.

Pośw. sztandaru oddziału w Nowym Sielcu odbyło się w dniu 15 maja br. Uczestniczył ks. Sekretarz Gen.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Po Zjeździe.

Ze szczerą radością donosimy, że nasz zjazd był b. dobrze obesłany. Zrozumienie ze strony członkiń jest zupełne. Jeśli w dalszym ciągu będziemy szły stale naprzód i karność organizacyjna będzie trwałą cechą Oddziałów — doczekamy się zjazdu, na którym nie będzie brakowało ani jednego Oddziału. — Stowarzyszenie mocno w to wierzy i czeka!

Na zjeździe w dniu 15.V były delegowane ze 106 Oddziałów na 129, w liczbie 241 członkiń i 122 w charakterze gości, oraz kilku Księży Asystentów, którym serdecznie dziękujemy za zainteresowanie się zjazdem i spodziewamy się, że w przyszłym roku grono to się znacznie powiększy.

Sprawozdanie z pracy Zarządu i Oddziałów.

Co roku na Zjeździe Delegowanych najwięcej interesującym nas punktem porządku dziennego jest niewątpliwie sprawozdanie. Śledzimy jako delegowane z dużym zrozumieniem te suche cyfry i wkładamy w nie treść naszej całorocznej pracy. Rozumiemy je lepiej, aniżeli ktokolwiek inny by je mógł i chciał pojąć, bo dla nas za nimi kryje się trud, sukcesy i niepowodzenia naszych wysiłków. Za każdą pozycją zestawiającą wyniki widzimy tło pracy, które jest bardzo różne w poszczególnych Oddziałach, a w zależności od tego możemy się w końcu roku poszczycić dużym dorobkiem pracy, lub niekiedy uważać za już i tak dobry rezultat, że Oddział się nie rozpadł.

Niezależnie jednak od warunków musimy krytycznie spojrzeć na swoją pracę, umieć ocenić jej słabe jeszcze pozycje, zauważyć te, które stały się silniejsze i trwale stojąc przy ogólnych założeniach stawiać sobie wysokie wymagania na przyszłość. Inaczej nie

może być mowy o postępie, a stanie w miejscu będzie równoznaczne z cofaniem się.

Na tle tego sprawozdania przewinąć się musi przed naszymi oczyma rozwój kolumny A.K. Kobiet całej diecezji. Spostrzeżemy wszystko, co trzeba zauważyć, by wyciągnąć wnioski do programu pracy w roku bieżącym i przyszłym.

W roku sprawozdawczym obradował Zarząd Stowarzyszenia 5 razy przeciętnie biorąc, w pełnym komplecie. Sekretariat przyjął korespondencji 444, wysłał 578 i 4 nadzwyczajne okólniki.

Stowarzyszenie zwizytowało 71 oddziałów, urządziło kursy wychowawczo-społeczne w Dąbrowie Górniczej, Sosnowcu, Radomsku i Częstochowie z udziałem 458 członkiń. Przedstawicielki Centrali były w 2 Oddziałach na walnym zebraniu, w 5-ciu na zebraniu plenarnym w charakterze gości, odwiedzały Oddziały z okazji specjalnych, jak 10-cio lecie Oddziału, poświęcenie sztandaru, składanie przyrzeczenia przez członkinie itp.

Stowarzyszenie wysyłało w celu przeprowadzenia kursów praktycznych panie instruktorki z którymi współpracuje. Oddziały dzięki temu zorganizować mogły u siebie takie kursy jak kroju, szycia, prania i prasowania, higieny i gotowania.

Stowarzyszenie współpracowało ściśle z okręgami będzińskim i częstochowskiem, uczestnicząc także prawie we wszystkich zebraniach okręgu. Oba Okręgi wykażywały dużą żywotność, a szczególnie okręg Będziński, którego praca jest już zupełnie samodzielną i Stow. odczuwa z jego strony dużą pomoc.

Przedstawicielki Zarządu Stowarzyszenia brały udział w Studium Społ. w Warszawie, Kongresie Chrystusa Króla w Poznaniu, oraz w kilku zebraniach o charakterze propagandowo-instrukcyjnym AK jako prelegentki. Zebrania te najczęściej miały na celu przygotowanie terenu do zorganizowania Oddz. AK Kobiet.

Stow. nasze liczy na dzień 31.XII.37r. — 129 oddziałów z liczbą 10.568 członkiń. Założono w roku sprawozdawczym 11 nowych Oddziałów rozwiązano 4, a 16-tu Oddz. praca jest wątpliwa co do żywotności i Stowarzyszenie obecnie przeprowadza korespondencję a później przeprowadzi wizytację, żeby ostatecznie ustalić rozstrzygnięcie losu tych komórek organizacyjnych.

Przybyło nam w ciągu roku 1008 członkiń a ubyło 1617. Ubyło za tym właściwie 609. Niektóre z tych członkiń mamy w nowopowstałych parafiach, których Oddziały nie są wliczone do tego spisu, gdyż rejestracja tych Oddz. przypada już na rok 38. Nie jest to więc rzeczywisty ubytek członkiń a raczej przejście członkiń. Pewien proc. członkiń odpadł na skutek silnie przez Stow. polecanej „czystki", którą Oddziały zastosowały przeprowadzając pewną konieczną zresztą selekcję wśród członkiń. Ze względu na płacenie składek O. nie mówią dokładnie liczby.

Z dalszych cyfr godnych zapamiętania mamy takie pozycje jak ilość zebrań kierownictw 822, plenarnych 1164. Referatów i pogadanek wygłoszonych 1115, z tego księża wygłosili 476, członkinie 496. Zaproszeni prelegenci 111.

Jak ze sprawozdań wynika w dalszym ciągu Oddziały nasze w bardzo nikłym stopniu pomagają w pracy Oddziałom KSMŻeńskim. Pomoc tę deklaruje zaledwie 45 Oddziałów. Nic więc dziwnego, że w innej pozycji naszych zestawień statystycznych czytamy że tylko 58 b. druhen przeszło w roku ubiegłym do Oddz. Kobiet.

Swój własny lokal ma 95 Oddz. Odznakę organizacyjną 1942 członkinie. Legitymację członkowską 4717. 70 oddziałów abonuje „Zjednoczenie", ogółem 86 egzemplarzach. „Gazetę dla kobiet" 67 Oddz. w 183 egzemplarzach. Obchód święta organizacyjnego urządziły 92 Oddziały.

Za mało intensywnie rozwijamy swoją pracę w mniejszych np. sekcjach których stan przedstawia się następująco: sekcji religijnych — 19, misyjnych 1, kultury katolickiej — 2, młodych matek — 1, wychowawczych — 3, oświatowych — 3, społecznych — 1, charytatywnych — 8, opieki nad dzieckiem — 2, gospodarczych — 4, towarzyskich — 9, eucharystycznych.

Zastępów mamy 90 w 28 oddziałach.

Więcej zrozumienia wykazuje dział religijny w którym czytamy, że odbyło się 441 wspólnych Mszy św., 468 wspólnych Komunii św, W rekolekcjach zamkniętych wzięło udział około 160 członkiń, 23 Oddziały urządziły rekolekcje otwarte, półzamknięte 17 Oddz. Kwadransów ewangelicznych odbyło się 713, katechizmowych 344, przygotowano do Chrztu św. 94 osoby, do I spowiedzi i komunii św, 287, chorych do Sakramentów św. 225. Doprowadzono do ołtarza małżeństw nielegalnych 36. Urządzono publicznych odczytów religijnych 74.

Z działu oświatowego najważniejsze pozycje to udział 393-ch członkiń w kołach rodzicielskich. 17 Oddziałów ma kioski dobrej prasy. Zaledwie 20 Oddz. ma bibliotekę, a 36 oddziałów urządzało wspólne czytanie.

Dział charytatywny jest w naszej diecezji w parafiach dobrze prowadzony przez Stow. Pań Miłosierdzia. Nie wszędzie za tym potrzebna była pomoc ze strony oddz. w organizowaniu różnych prac większych dla dobra potrzebujących. Czy jednakże wszystkie Oddziały, które mogły i powinny dopomagały w tym dziale pracy? Odpowiedzmy sobie na to same. Ze sprawozdań wynika, że 18 oddziałów urządziło „dzień chorych", 33 — śniadanie dla dzieci przystępujących do I-ej Komunii św., 33 — „gwiazdkę" dla ubogich, 26 — „święcone", 39 — współpracowało w miejscowym „Caritasem".

Tylko 11 oddziałów zorganizowało u siebie kursy gospodarcze, z udziałem 274 członkiń.

Wreszcie dział imprez informuje nas, że 27 oddż. urządzało wspólne wycieczki, 83 opłatek, 65 święcone i 29 różne zebrania towarzyskie. — W dalszym ciągu notujemy 30 przedstawień amatorskich, 14 koszów szczęścia, 11 innych imprez dochodowych.

Tak się przedstawia w cyfry i dane statystyczne ujęta nasza całoroczna praca. Jeżeli porównamy ją z programem pracy zeszłorocznym stwierdzimy, że jest już dość znaczny procent oddz. zdyscyplinowanych i karnych, które szły w wyśl wytycznych w swoim programie pracy. Uwzględniały hasło i te postulaty czysto organizacyjne, na które położyłyśmy szczególnie silny nacisk.

To jednak nie może nas całkowicie zadowolić. Trzeba nam jeszcze dużo, bardzo dużo zrobić w tym kierunku, ażeby móc powiedzieć, że jesteśmy jednolite w działaniu i jedność naszych poczynań jest cechą charakterystyczną całej naszej pracy na wszystkich jej odcinkach.

Program pracy.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę różnorodność działów naszej pracy i uprzytomnimy sobie cel naczelny pracy AK dojdziemy do przekonania, że w nowym programie nie tyle o dalsze rozbudowanie dziedzin pracy chodzić powinno, ile raczej o nadanie już istniejącym należytej sprężystości i żywotności. Jest wiele czynników jak odpowiednie formy, metody pracy, regulaminy itp., co do których nie można mieć w tej chwili żadnych uzasadnionych zastrzeżeń. Stąd też praca nasza powinna stanąć na pewnym wyższym poziomie, na którym zresztą co roku więcej oddziałów staje.

Nam musi jednak zależeć na poziomie nie poszczególnych tylko Oddziałów — ale nas wszystkich jako całości. I to musimy wziąć pod uwagę i za naczelne hasło programu tegorocznego postawić zasadę jak największego uintensywnienia pracy wszystkich działów. Pójść b. w zwyż, w szerz i w głąb. Nadać naszej pracy żywe tempo, uzewnętrznić się w niej, a nie zamykać w ramach organizacji.

Na tle tych ogólnych założeń postanowimy w poszczególnych działach następujące prace:

A. Dział religijny.

1. Silnie trwać przy zasadzie przystępowania do spowiedzi i Komunii św. wspólnej przynajmniej 4 razy do roku.

2. Na każdym zebraniu miesięcznym sumiennie przerabiać kwadranse religijne.

3. Korzystać jak najwięcej z urządzanych rekol. zamkniętych, i tam gdzie to jest możliwe Oddziały wychodzić będą same z inicjatywą zorganizowania rekol. zam. na terenie swojej parafii, zwracając się do Stowarzyszenia, które z kolei w porozumieniu z Referatem Rekol. Zamkniętych będzie się starało dopomóc zrealizować ich postanowienia.

4. Wpłyną na członkinie i zachęcać je będą do czytania i codziennego, choć krótkiego rozmyślania duchowego i rachunku sumienia.

B. Dział Organizacyjno-ideowy i oświatowy.

1. W tym dziale każdy Oddział usprawni to, co u niego wymaga pewnej poprawy a przede wszystkim:

2. Przeprowadzi propagandę w celu zdobycia nowych członkiń.

3. Przestrzegać będzie konieczności szkolenia kandydatek biorąc obecnie za podstawę „Podręcznik dla kandydatek K.S.K."

4. Zorganizują czytania izbowe czy świetlicowe w okresie roku najwięcej ku temu sprzyjającym.

5. Zaabonują pisma organizacyjne „Zjednoczenie" i „Gazetę dla kobiet", czytać i odpowiadać będą Stowarzyszeniu na pewne komunikaty zawarte w „Czynie", które czasem domagają się odpowiedzi.

6. Przeprowadzać na rzecz „Gazety dla Kobiet" jak najszerszą propagandę wśród kobiet niezorganizowanych.

7. Do bibliotek zakupią kierownictwa komplety wydawnictw związkowych.

8. Odwiedzać będą Stowarzyszenie przy każdej okazji znalezienia się w Częstochowie.

9. W razie poważniejszych niedomagań w pracy Oddziału któremu grozi zaśnięcie natychmiast doniosą o tym Stowarzyszeniu prosząc o pomoc.

10. Korzystać będą absolutnie ze wszystkich „odpraw" i kursów, jako też innych imprez organizowanych przez Stow.

11. Płacić będą składkę do Stow. i same domagać się będą tejże od wszystkich członkiń oddziału.

12. Uwzględniając miejscowe warunki i zainteresowanie jak również potrzeby członkiń — usprawnią pracę mniejszych zespołów zakładając zastępy i sekcje.

13. Przygotują się odpowiednio w myśl wydanych już zarządzeń do wizytacji, aby ją z jednej strony ułatwić przedstawicielce centrali, a z drugiej odnieść z niej najwięcej korzyści.

14. Zwrócą większą uwagę na wychowanie obywatelskie naszych członkiń, szerzyć będą zrozumienie potrzeby popierania handlu i przemysłu polskiego oraz przedsiębiorstw członków A. K.

15. Zobowiążą członkinie-matki, których dzieci uczęszczają jeszcze do szkoły do zapisania się na członka Koła Rodzicielskiego i uczęszczania na jego zebrania.

16. Postarają się zorganizować koniecznie kursy higieny i inne kursy praktyczne.

17. Pracować będą ściśle w myśl hasła corocznego AK, zapoznają się dokładnie z encyklikami społ. pamiętając o tym, że w

myśl 73 uchwały Synodu ropowszechnianie znajomości katol. zasad społecznych zostało przez prawo Kościoła polskiego ujęte jako ścisły obowiązek.

18. Oddziały organizować będą mniej lub więcej publiczne odczyty stanowiące cykl zagadnień przedstawionych z punktu widzenia katol.

19. Zwrócą większą uwagę na praktyczne doszkolenie członkiń przez kursy różnego typu.

C. Dział towarzyski.

1. Oddziały postarają się w należyty sposób wyzyskać wszystkie okazje do urządzania posiedzeń towarzyskich i wszelkich imprez których celem jest większe zżycie się i współżycie towarzyskie.

2. Odwiedzać będą sąsiednie Oddziały, przyglądać się ich pracy i ewentualnie służyć pomocą.

3. Zorganizują akademie czy przedstawienia okolicznościowe i wyzyskają je dla celów propagandowych AK.

Nadto Stowarzyszenie jak zwykle:

a) zakładać będzie Oddziały, b) wizytować, c) zrobi odprawy dla kierownictw we wszystkich dekanatach, d) zorganizuje kursy instrukcyjne, e) w miarę otrzymania dyrektyw ze Związku zajmie się działem przysposobienia kobiet do obrony kraju, f) będzie zakładać okręgi przy współpracy oddziałów należących do poszczególnych dekanatów, g) służyć będzie nadal pomocą w zorganizowaniu kursów praktycznych dostarczając Oddz. odpowiednich instruktorek

Program ten choć nie zawrotnie wielki, wymagać będzie jednakże rzetelnej i energicznej pracy i współpracy ścisłej Oddziałów ze Stowarzyszeniem, o którą to współpracę Stowarzyszenie prosi wszystkie bez wyjątku Oddziały.

Skład nowego Zarządu KSK.

Zarząd Kat. Stow. Kobiet składa się z następujących osób, dokooptowanych na Zjeździe Delegowanych.

Prezeska i Sekr. Gener. — bez zmian (z nominacji)

Z wyboru panie: Żelisławska, Biesiekierska, Trochimowska, Ruprechtowa i Szyfelbeynowa z Częstochowy. Rowińska z Sosnowca, Maliszewska z Wojkowic Kom., Wielowieyska z Chełma.

Delegatki na Zjazd Związkowy.

Delegowanymi na zjazd Związkowy, który odbędzie się dnia 12.VI — hołd Królowej Jadwidze, i 13.VI — poniedziałek obrady zjazdu, wybrane zostały następujące członkinie: 1) Ścibichowa z Będzina, 2) Rowińska z Sosnowca, 3) Dobrzańska z Sosnowca, 4) Zieleniewska z Dąbrowy Górniczej, 5) Ćwierkowa, 6) Podsiadłowa,

7) Przegrodowa z Sosnowca, 8) Leszczyńska z Czeladzi, 9) Borkowska z Radomska, 10) Trochimowska z Częstochowy i 11) Ziembińska.

Kongres Dziecka w Warszawie.

W myśl dyrektyw, jakie otrzymałyśmy ze Związku jako Centrali Krajowej, donosimy, iż żadna organizacja Akcji Katolickiej nie weźmie udziału w Kongresie Dziecka, jaki ma się odbyć w Warszawie w jesieni b. r. Nie należy zatym wchodzić do tworzących się lokalnych podkomitetów organizacyjnych tego kongresu.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Sprawozdanie

z działalności Zarządu i Oddziałów KSMMęskiej w Częstochowie

W połowie roku sprawozdawczego, dnia 1 lipca 1937 roku na stanowisku Sekretarza generalnego nastąpiła zmiana: ustąpił zasłużony pracownik ksiądz Franciszek Strugała, miejsce jego zająłem ja. Mimo zmiany osób na tym stanowisku praca w Stowarzyszeniu była bez przerwy kontynuowana po linii wytyczonej przez Zarząd na początku roku 1937.

W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie urządziło 5 kursów oświatowych; 2 serie rekolekcji; obóz w. f. i organizacyjny w Olsztynie; jeden Zjazd Delegowanych w Częstochowie; 13-cie odpraw Kierownictw; 5 zawodów sportowych powiatowych; jedne zawody diecezjalne sportowe; 11 zebrań Zarządu Stowarzyszenia; wspólne święto Druhów z miasta Częstochowy na Jasnej Górze; zebranie towarzyskie przy udziale 8 prezesów Oddziałowych z miasta Częstochowy; (nawiasem mówiąc odbyło się takie same zebranie w tym roku 1938 w Zagłębiu Dąbrowskim przy udziale 20 prezesów); obchód i akademię z racji Święta Niepodległości dla Oddziałów M. i Ż. z miasta; na wizytacjach byliśmy w 86 (osiemdziesiąt sześć) Oddziałach; lustracji i kursów P.R. było 90; egzaminów o P.O.S. 9. Przedstawiciele Stowarzyszenia brali udział w 2 konferencjach Związkowych w Poznaniu; (5-ciu) na Studium Katolickim w Warszawie; na wystawie przemysłowej w Katowicach; w uroczystościach przeniesienia prochów Czarneckiego w Czarncy; w kursach dla „Katolickich pracowników na wsi", które odbyły się w Krakowie; w kursach wf. w Krakowie i kursach sędziowskich w Łodzi.

W Centrali pracowało 2-ch instruktorów: od przysposobienia rolniczego — p. Emeryk Jerzy i od wychowania fizycznego — p. Klimczak Ludwik Obok pracy w terenie prowadzili także pracę biurową. Korespondencji było załatwionej 1147 w czym 588 przychodzącej i 559 wychodzącej. Obok stałego urzędowego okólnika

zamieszczanego w „Czynie Katolickim" przysłanych pocztą okólników było 13. Na dzień 1 stycznia 1937 roku wszystkich zarejestrowanych Oddziałów było 158, ubyło 16, przybyło 10, stan na 1 stycznia 1938 roku wynosi 152 Oddziały. Z ostatecznej kalkulacji wynika, że liczbowo ubyło 6 Oddziałów Wiatr codziennych przeciwności życiowych odłamał od naszego pnia niektóre kruche konary, ale nowe, a więc silne i zdrowe obsypane wiośnianym kwieciem okazały się na tym ogromnym drzewie, które spotężniało i zapowiada obfitsze owoce, że tak jest niech zaświadczy o tym statystyka: Na dzień 1 stycznia 1937 roku było nas wszystkich druhów 4.018, 1 stycznia 1938 roku 4.352 t.j. o 334 więcej.

W roku 1937 w następujących miejscowościach powstały Oddziały: 1) w Bęczkowicach, 2) Bobrownikach, 3) Częstochowie — Ostatni Grosz, 4) Częstochowie — św. Jakób, 5) Dąbrowie Zielonej, 6) Dźbowie, 7) Klimontowie, 8) Lgocie Wielkiej, 9) Psarach, 10) Szynkielowie.

Z radością witamy nowopowstałe Oddziały wyciągamy do nich braterskie dłonie i kierujemy wszyscy serdeczny okrzyk: Gotów! — nowe Oddziały.

Może nas teraz zaciekawi jak przedstawia się praca w naszych Oddziałach. Otóż na podstawie wizytacji, sprawozdań, obserwacji jak Oddziały biorą udział w imprezach Stowarzyszeniowych doszliśmy do wniosku, że należycie praca prowadzona jest zaledwie w 20 Oddziałach, w 61 dostatecznie a w 71 niema żadnej pracy! bo czy 3 (trzy) zebrania do roku mogą świadczyć o jakiejkolwiek pracy? Zauważyć się daje, że najmniej Oddziałów mamy w Diecezji w miejscowościach położonych na granicy Państwa, albo jeśli nawet istnieją to prowadzą bardzo suchotniczy żywot. Czemu to przypisać? przecież właśnie w tym miejscu powinno być największe nasilenie pracy w duchu katolickim i narodowym. Czy możecie sobie powiedzieć, że jesteście czujną przednią strażą na rubieżach Polski?

Na 152 zarejestrowanych Oddziałów sprawozdanie nadesłały 132 (plus 3 nowozałożone w listopadzie i grudniu 1937r.) — razem 135! 17 Oddziałów to śpiący rycerze, którzy już od kilku lat (przynajmniej 4) nie dają znaku życia o sobie: nie nadsyłają wcale sprawozdań, nie biorą udziału w zjazdach, kursach, rekolekcjach i t. p. Czy chociaż dzisiaj tutaj są obecni w sali? Wołamy dzisiaj do nich po imieniu! może się zbudzą! może na czas zdążą stanąć razem z nami w jednym szeregu. Może na nasze hasło odpowie ich odzew Gotów! Gotowi jesteśmy iść z wami bez wytchnienia na bój o Polskę Chrystusową! Ozwijcie się więc wy druhowie z Oddziałów: *Bór Zapilski*, Bęczkowice, Dmenin, *Dzietrzkowic*e, Gołonóg, Kiełczygłów, *Konopiska*, Kromołów. *Ługi*, *Mieleszyn*, *Niedośpielin*, *Ochędzyn*, Olsztyn. *Rząśnia*, *Wierzchlas*, Parkoszowice, Zrembice. O jakże by nam było smutno, gdybyśmy za rok w tym samym miejscu zmusze-

ni byli obwieścić zebranym słuchaczom: Oddziały stąd, stąd,... posnęły śmiercią organizacyjną. Nie śmierci lecz przebudzenia, zmartwychwstania wam życzymy! W wielu sprawozdaniach brak zestawień kasowych. Bywają i takie sprawozdania, w których podane są tylko 3 nazwiska druhów z Kierownictwa, poza tym nie ma ani jednej rubryki wypełnionej, nawet niema podanej liczby członków Oddziału. A gdzież był twój honor druhu prezesie, podpisując takie sprawozdanie?

Na szczególniejsze wyróżnienie za gorliwą i należytą pracę zasługują następujące oddziały: 1) Stary Sielec, 2) Nowy Sielec, 3) Dąbrowa Górnicza przy parafii Matki Boskiej Anielskiej, 4) Biała Częstochowska, 5) Rozprza, 6) Radomsko, 7) Borzykowa, 8) Częstochowa św. Zygmunt.

Włożyliśmy nie mały trud przy wypełnianiu sprawozdań, a jeszcze więcej napracowaliśmy się w ciągu całego roku ażeby potem było o czym pisać w sprawozdaniach, to też przyjrzyjmy się czegośmy dokonali w ostatnim roku 1937. Posiedzeń Kierownictw odbyło się 1080, a zebrań ogólnych 1334 z tego wynika, że przeciętnie na jeden Oddział przypada zebrań kierownictwa — 7, a plenarnych — 9.

Wydaje nam się, że narady kierownictwa odbywane prawie co 2 miesiące nie mogą przyczynić się należycie do rozwinięcia pracy w Oddziale. Nie zdajemy sobie także sprawy z tego, jak druhowie mogą żyć życiem oddziału, jak tu może być mowa o wyrobieniu, czy nawet już tylko o współżyciu, gdy nie spotykają się ze sobą nawet jeden raz w miesiącu, bo zaledwie 9 razy w roku! A co tu mówić o takich Oddziałach, gdzie nawet i tego nie ma, bo musimy przyznać, że stąd jest ta dość wysoka liczka zebrań, ponieważ gorliwsze oddziały lepiej się tu zasłużyły.

Wszystkich zastępów w oddziałach liczymy 117 ż 1765 zebraniami. Kółek wychowawczych było zaledwie — 10, gdzie na 140 zebraniach przerobiono 124 pogadanek ankietowych. Kółek abstynenckich istnieje — 5. Sztandarów oddziały posiadają tylko 57 t. j. bardzo mało. Do KSMężów przeszło z naszych oddziałów 56 druhów. Kółek religijnych mamy — 8 ze 180 członkami. Wspólnych Komunii św. było — 289. Pociechą są dla nas kółka religijne, z których każde z nich przystąpiło do Komunii św. po 6 razy w ciągu roku. Czyby całe oddziały nie mogły dojść do takiej wyżyny życia chrześcijańskiego i co dwa miesiące przystępować do Komunii św.? W rekolekcjach zamkniętych brało udział — 14 druhów. Na 152 oddziały 101 urządziło święto patronalne. Na 1334 zebrań ogólnych referatów wygłoszono 1144, a więc takich zebrań na których nie było referatów było 190! Na 1144 wygłoszonych referatów druhowie wygłosili zaledwie 685. To stanowczo za mało! Akcja Katolicka, to dzieło apostołów świeckich, A. K. młodzieży, to dzieło samej mło-

dzieży. Młodzież ma się uczyć, wyrabiać, przygotowywać do czekających ją zadań.

Niechże więc w swoje krzepkie ręce już teraz chwyta młot słowa i uczy się nim wykuwać swoją przyszłość i przyszłość Kościoła!]

Książek w bibliotekach mamy 8780 wypożyczeń w ciągu całego roku było 6920. Tego drogocennego skarbu przypada zaledwie 2 gramy t.j. 2 książki na 1 druha. A jeden druh w ciągu całego roku nie przeczytał nawet całych 2-ch książek, bo zaledwie półtorej.

„Kierownika" prenumeruje tylko 103 oddziały, a „Przyjaciela Młodzieży" na 4352 druhów czyta wszystkich 335, a gdzie jest jeszcze żgórą 4000 druhów? Czy w takim razie można mówić o pogłębieniu światopoglądu, o wyrobieniu? Czy wobec tej nikłej ilości referatów, pogadanek, niewielkiej ilości pism organizacyjnych możemy sobie dzisiaj, w dniu „rachunku sumienia" powiedzieć, że my prezesi niesiemy na czele naszych oddziałów „oświaty kaganiec"? Czy w takim razie może się nam dziwnym wydawać żeśmy na początku powiedzieli, że należycie pracuje tylko 20 oddziałów? Na 158 oddziałów zaledwie 86 z nich posiada ognisko i to dość często muszą się nim dzielić w najlepszym razie z druhnami, a co tu mówić o takich, gdzie wszystkie oddziały A. K. i bractwa kościelne znajdują pomieszczenie w tym jednym lokalu.

Z odbiorników radiowych korzystało 31 oddziałów, a to też jest pewna forma pracy oświatowej.

W Stowarzyszeniu naszym rejestrujemy 935 druhów bezrobotnych, z czego wynika, że 3417 druhów ma pracę. A kiedy jesteśmy na wizytacjach i sprawdzamy księgę składek, to widzimy tam, że składki prawie wcale nie są regulowane. Jakżeż Oddział może intensywnie pracować, gdy Kierownictwo dość często i tej sumy ze składek nie ma do dyspozycji? Cierpi także na tym i Centrala stowarzyszeniowa, bo w 1937 roku należnych składek wpłaciło zaledwie 25 oddziałów w wysokości 179.— złotych. A powinno wpłynąć 2088.96 zł.

Nic też dziwnego że Centrala nie może wszystkiemu podołać tak, jakby sobie tego życzyła, gdyż nie ma oparcia finasowego o swoje oddziały, które to właściwie one powinny całkowicie utrzymać Centralę, bo ona jest wykładnikiem i centrem wszystkich oddziałów.

Druhowie! Czekamy na spełnienie przez Was Waszego obowiązku ściśle organizacyjnego.

Dział wychowania fizycznego..

W pracy organizacyjnej naszych oddziałów wiele miejsca poświęca się sportowi, jako jednemu z ważnych czynników wycho-

wawczych. Pracę wychowania fizycznego w oddziałach prowadzą naczelnicy Oddziałów i dlatego Stowarzyszenie stara się przeszkolić odpowiednio naczelników.

W tym celu przeprowadzony został obóz wych. fizycznego w Olsztynie w dniach od 7 do 28 czerwca, w którym wzięło udział 32 druhów z 23 oddziałów, a mianowicie: Biała Częstochowska, Blachownia, Borowno, Biała Ostrzeszowska, Choroń, Częstochowa II Oddz., Częstochowa Raków, Dobryszyce, Kłobucko, Kleszczów, Kruszyna, Łyskornia, Łękińsko, Niegowonice, Niwka, Ostrowy, Olsztyn, Pogoń, Radomsko, Sielec Nowy, Sielec Stary, Wojkowice Komorne, Zawiercie.

Porównując liczbę reprezentowanych na obozie oddziałów do ogólnej liczby oddziałów w diecezji (24:152) widzimy, że jest to zaledwie 36 pct, a w dodatku wielu z uczestników było już na poprzednich obozach, co nie jest pożądane w naszych warunkach i mija się z celem, gdyż chodzi nam o przeszkolenie jaknajwiększej ilości druhów. (Idealnie powinno być: ze wszystkich Oddziałów po jednym druhu). W stosunku do roku 1936 zmieniło się na lepsze, gdyż liczba uczestników na obozie powiększyła się o 8 druhów, ale stan ten jest zupełnie niezadawalniający.

Przyczyn tak małego zainteresowania obozami należy szukać jedynie w niedocenianiu w pracy oddziału znaczenia ćwiczeń fizycznych, sportu, wycieczek, majówek itp. u członków kierownictw.

Oprócz obozów Stowarzyszenie czyniło starania, aby nasi druhowie mogli korzystać z wojskowych kursów wf. Kursy takie odbyły się w Krakowie, dla przodowników lekkiejatletyki, w którym wzięło udział — 3-ch druhów, w Katowicach — 3, Skierniewicach — 1, w Łodzi — 5.

Zawody Sportowe. W 1937 roku 22 sierpnia przeprowadzone zostały diecezjalne zawody sportowe o puchar przechodni J. E. Ks. Biskupa Dr. T. Kubiny. Zawody diecezjalne poprzedziły zawody okręgowe w Sosnowcu, Zawierciu, Częstochowie, Wieluniu, Radomsku i Gorzkowicach.

Najlepiej wypadły zawody okręgowe w Częstochowie i Sosnowcu. Najsłabsze zainteresowanie wykazały okręgi wieluński i gorzkowicki.

Po eliminacjach w okręgach odbyły się zawody diecezjalne w Częstochowie. Do zawodów stanęło 6 okręgów i 139 zawodników.

Kolejność zajętych miejsc:

I-sze miejsce — Okręg Częstochowa
II „ — „ Sosnowiec
III „ — „ Zawiercie
IV „ — „ Radomsko
V „ — „ Gorzkowice.

W siatkówce i koszykówce I-sze miejsce zajął III-ci Oddział Częstochowa.

W konkurencjach lekkoatletycznych zajęli I-sze miejsca:

Borowiecki Julian — Oddz. Zawiercie
Skawiński Zenon — III Oddz. Częstochowa
Dembowski Zdzisł. — Jasna Góra
Benke Berhold — Oddział Siemonia.

Mecze piłki nożnej rogrywały drużyny: III Oddział Częstochowa z Oddziałem Sielec Stary z wynikiem 1:1.

Nagrody: Nagrody dla zwycięzcow zaofiarowali p. p. Prezes Mgr. Stanisław Pasierbiński i Stanisław Holenderski — członek Zarządu KSM. M.

P. O. S.: Instruktor Stowarzyszenia przeprowadził w 9 Oddz. próby o P.O.S. Ogółem Państwową Odznakę Sportową posiada 593 druhów, a zdobyło w roku 1937 — 182 druhów.

Biorąc pod uwagę wysoki poziom zawodów, gdzie wyniki były naprawdę zadawalniające, i liczbę zdobytych odznak P. O. S. widzimy, że praca w. f. w naszych odzdziałach jest postawiona błędnie, bo nam nie chodzi o rekordy, ale o usprawnienie wszystkich druhów jako przyszłych obrońców kraju. Tym środkiem usprawnienia są właśnie próby o P.O.S. Czy więc 182 odznaki zdobyte w roku 1937 na 4352 druhów mogą świadczyć o naszym zdrowiu. Przyczyna tego stanu leży w tym, że Oddziały nie mają wyszkolonych naczelników, bo w obozach na 152 Oddziały bierze udział — 24.

Dział przysposobienia rolniczego.

I. W roku sprawozdawczym pracę w P. R. na terenie Stowarzyszenia rozpoczęło:

a) według powiatów:

Wieluński	—	zespołów	64	uczniów	318
Częstochowski	—	„	27	„	216
Radomszczański	—	„	26	„	203
Zawierciański	—	„	14	„	108
Piotrkowski	—	„	3	„	22
b) razem	. . .	zespołów	134	uczniów	969

II. Doprowadziło pracę do końca roku:

a) według powiatów:

Wieluński	—	zespołów	53	uczniów	252
Częstochowski	—	„	17	„	158
Radomszczański	—	„	16	„	143
Zawierciański	—	„	10	„	80
Piotrkowski	—	„	1	„	11
b) razem	. . .	zespołów	97	uczniów	644

c) według stopni sprawności rolniczej:

I-szego stopnia spraw. rolniczej	— zespołów 57,	uczniów 434
II „ „ „	— „ 22,	„ 135
III „ „ „	— „ 18,	„ 75
Razem	zespołów 97,	uczniów 644

III. Odpadło zatem 37 zespołów z 325 uczniami.

IV. W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzono na terenie Stowarzyszenia 5 kursów dla przodowników P. R.

V. Odpraw i narad przodowników P. R. przeprowadzono powiatami — 5.

VI. Kursy rejonowe i lokalne zostały przeprowadzone dla wszystkich zespołów PR z dość licznym udziałem miejscowego starszego społeczeństwa.

VII. Wystaw i pokazów lokalnych i rejonowych zorganizowano 22 Poza tym w Radomsku zorganizowano dożynki powiatowe z udziałem kółek rolniczych, kół gospodyń wiejskich i organizacji młodzieżowych. Ze Stowarzyszenia wzięły udział 4 oddziały (2 męskie i 2 żeńskie) w liczbie około 160 osób.

VIII. Dla zachęcenia młodzieży do dalszej i wydatniejszej pracy zostały przyznane nagrody prawie wszystkim zespołom w postaci pism jak: Dwutygodnik „Przysposobienie Rolnicze", „Przewodnik Gospodarski", „Kalendarz Rolniczy", „Kursy korespondencyjne rolnicze im. St. Staszica", oraz broszur, książek i dzieł rolniczych, narzędzi weterynaryjnych, apteczek i drzewek owocowych w zależności od przygotowania zespołów i uczniów do pracy. Nagrody były powiatowe, oddziałowe, zespołowe, przodownicze i indywidualne.

Wszystkie nagrody zostały przyznane przez Powiatowe Komisje Przysposobienia Rolniczego.

Na szczególniejsze wyróżnienie za wytrwałość i dobre wyniki zasłużyły następujące zespoły i uczniowie: zespół w Białej Częstochowskiej oraz druhowie Pacud Mieczysławi Bąbiński Stanisław; zespół w Walenczowie — Oddział Kłobuck oraz druhowie Olszewski Ksawery i Łosik Jan. Dwa zespoły w Sokolnikach oraz druhowie: Kopacki Leon i Zuzel Stanisław. Zespół w Czajkowie oraz druh Zapolny Tadeusz. Dwa zespoły w Kowalach — Oddział Praszka oraz druh Kuliberda Stanisław i Konfederak Piotr. Zespół w Galewicach oraz druh Zawadka Leonard. Zespół w Siemkowicach oraz druh Ryś Jan. Zespół w Parkoszowicach, parafia Włodowice oraz druh Mucha Zygmunt. Zespół w Przybyszowie Oddz. Kobiele Wielkie oraz druh Sokoliński Eugeniusz. Zespół w Ignacowie oddz. Rozprza oraz druh Wójtowicz Władysław.

IX. W roku 1938 do pracy w akcji P.R. przystąpiła następująca ilość zespołów:

a) według powiatów:

Wieluński	—	zespołów 67	uczniów 539
Częstochowski	—	„ 27	„ 220
Piotrkowski	—	„ 4	„ 36
Zawierciański	—	„ 24	„ 195
Radomszczański	—	„ 31	„ 255
b) razem . . .		zespołów 153	uczniów 1045

Z zestawienia liczb zespołów i uczniów rozpoczynających pracę w PR w roku bieżącym widać, że postęp ilościowy w stosunku do roku sprawozdawczego jest.

Przedstawia się on w postaci 19 zespołów i 276 uczniów. Ale jeżeli weźmiemy pod uwagę 125 parafii w Diecezji (4 powiaty z wyjątkiem będzińskiego) w których jest zorganizowana młodzież, a z drugiej strony 60 parafii, w których w roku bieżącym pracę tę prowadzi 153 zespołów i 1245 uczniów, to widzimy, że przy dobrych chęciach i zrozumieniu ze strony Kierownictw Oddziałów ilość zespołów i uczniów w roku przyszłym mogłaby wzróść do 250 a nawet 300 zespołów i 2000 uczniów.

Tego od nas wymaga obecny stan wsi.

Wielką trudnością niepozwalającą w tym kierunku posuwać się naprzód i rozwijać jest brak sił instruktorskich. Na 250 zespołów rozpoczynających rok akcji PR w obecnych warunkach Stowarzyszenie jest w stanie doprowadzić do końca roku 50 pct t.j. około 125 zespołów. Bardzo trudnym i niekorzystnym rejonem dla P. R. jest pas nadgraniczny. Na terenie kilkudziesięciu Oddziałów (męskich i żeńskich) pracę dałoby się prowadzić. Wyjazdy licznej młodzieży do Niemiec dekompletują Oddziały i nie pozwalają rozpoczętej przez młodzież pracy doprowadzić do końca roku.

Zakończenie.

Jesteśmy już przy końcu naszego gruntownego „rachunku sumienia" organizacyjnego. Może za dużo mówiliśmy o smutniejszych stronach naszej pracy. Myślę, że to nie powinno nas zrazić, bo kto widzi w sobie zło, ten zmierza ku dobremu! Musimy być jednak dumni z dokonanych prac, bo trzeba przyznać, żeśmy nie mało dokonali, poza nami pozostał ogrom dokonanych zamierzeń i wysiłków. Posunęliśmy się znacznie naprzód na wszystkich odcinkach, wzmocniliśmy swoją pozycję wśród innych organizacji, zbliżyliśmy się do Boga. A więc śmiało naprzód! Bez wytchnienia! Bez lęku! Przyspieszajmy kroku! Z prądem naszym porywajmy i tych co jeszcze stoją na uboczu. Już nas coraz większa armia! Siły nasze potężniejsze!

„Hej ramię do ramienia! Wspolnymi łańcuchy
Opaszmy ziemskie kolisko!
Zestrzelmy myśli w jedno ognisko
I w jedno ognisko duchy!..." dla Boga, dla Kościoła, dla Polski!

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

WPŁYWY

1.	Saldo na 1 stycznia .	32.70
2.	Kuria na rk budżetu .	7000.—
3.	„ „ „ długu . .	1529.52
4.	Ze zbiórki	38.82
5.	Ofiary	198.30
6.	Składki	179.—
7.	Dłużnicy	86.40
8.	Zwroty na telefon . .	2.75
9.	Zwroty na ubezp. społ. .	281 91
10.	Zwroty na podat. od pens.	93.53
11.	Kursy — ofiary . .	1027 60
12.	Na obozy druhowie .	313.—
13.	Na obozy subwencje .	265 20
14.	Na obozy ofiary . .	255.—
15.	Przelewy	25.—
16.	Dziekan Zawierciański .	95.—
17.	Różni: ofiary na P. R. .	120.—
	„ „ W. F. .	192.10
	za bilety na zawody WF.	85.70
	za różne	8.54
		11830 07

WYDATKI

1.	Opał	2.50
2.	Światło	16.34
3.	Telefon	202.19
4.	Ekspedycja	187.75
5.	Materiały pisemne . .	51 98
6.	Drob. wyd. na utrzym. biura	9.76
7.	Wydatki administracyjne	75.—
8.	Prenumerata pism . .	22.70
9.	Pensje	4540.—
10.	Ubezpiecz. Społeczne .	736.—
11.	Podatek od pensji . .	93 53
12.	Biblioteka	5.60
13.	Wierzyciele . . .	1515.63
14.	Wyjazdy	934.84
15.	Kursy	1235.60
16.	Obozy	1093.21
17.	Rekolekcje zamknięte .	32.—
18.	Przelewy i koszty manipul.	25.30
19.	Różne	63.30
	rower - reperac. i utrzym.	13.70
	Czyn 1937 - pren. . .	46.50
	Zjazd Delegowanych .	20.10
	różne broszury - encykliki	138.65
	odprawy kierownictw .	53.50
	wydatki na P R. . .	202.95
	„ „ W. F. . .	447.58
	Saldo 1.I.1938 .	64.56
		11830 07

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Obóz — Olsztyn.

Zjechało się tym razem, jak na jedną grupę, kursistek za dużo, bo aż 70. W Olsztynie jest gwarno i wesoło. Siedemdziesiąt młodych druhen wniosło wiele życia i humoru — ale też i wiele zapału i pracy na teren obozowy.

Pomimo tak licznej grupy praca idzie sprawnie. Warunki zdrowotne i higieniczne są dobre. Nie ma więc przeszkód, żeby skorzystać możliwie najwięcej. Dzielnie pracujące zastępy zdobywają samodzielną pracą I-szy stopień wyszkolenia.

Zaprawa do POS, inscenizacje, gry i zabawy, spacery — wszystko to wypełnia dzień po brzegi. Tylko codziennie rano daje się słyszeć ze strony druhen uwagi „noc stanowczo jest za krótka".

Poczekajmy, co dalej będą mówiły nasze obozowianki.

Zlot w Sosnowcu.

Już kilkakrotnie wspominałyśmy o mającym się odbyć zlocie okręgu będzińskiego. Ostateczna data ustalona została na niedzielę *19 czerwca*. Zlot zapowiada się b. dobrze. Całe Zagłębie energicznie przygotowuje się do śmiałego występu na zewnątrz. W programie jest bowiem *defilada!*

Udział w zlocie weźmie J. Eksc. Ksiądz Biskup Ordynariusz. Druhny umundurują się z zapałem. Chcemy wyglądać miło dla oka, przez jednolity strój, którym jest nasz mundur organizacyjny.

O szczegółach zlotu zostaną Druhny powiadomione okólnikiem wewnętrznym. Obecnie zapraszamy wszystkie Oddziały w diecezji do wzięcia udziału w zlocie choćby tylko przez udział delegacji. Kto może — gremialnie!!!

Wypróbujemy trochę nasze siły, wejdzie w nas nowy zapał energia i wiara we własne siły. Takiej okazji pomijać nie należy.

Chcemy więc ujrzeć na zlocie całe Zagłębie w komplecie — dekanat dąbrowski niech się „mobilizuje".

Wszystkie inne Oddziały im liczniej się stawią, tym lepiej — zapoznamy się z zagłębiankami i ich pracą.

Bliższych informacji w sprawie noclegów dla druhen, które przyjadą w przeddzień itp. udziela drh. instr. Zofia Wróblewska — Będzin, Zwirki Wigury 28 m. 7.

Wszystkie ruchliwe druhny wyznaczyły sobie spotkanie na 19 w Sosnowcu. A zatym do zobaczenia na zlocie!

Ważne.

Wszystkim Oddziałom i strapionym druhnom, które nie zostały przyjęte do Olsztyna na obóz z powodu nazbyt licznych zgłoszeń, podajemy do wiadomości, że urządzamy jeszcze jeden obóz - kurs tego samego typu.

Wkrótce powiadomimy Oddziały kiedy i gdzie się zejdziemy. Zachęcamy także te Druhny i Oddziały do wzięcia udziału w obozie-kursie, które przez zapomnienie nie zgłosiły się na obóz majowy, jak również i te, którym się warunki nie składały, aby mogły go wyzyskać.

Znowu w licznej gromadzie zjedziemy się na obóz-kurs *gdzie?* Prawdopodobnie do Poraja — szczegóły później.

Każdy obóz — to szkoła przygotowania do solidnej pracy w Oddziale. Ambicją każdego oddziału powinno być posiadanie przeszkolonych przynajmniej 4-ch druhen! Baczność! Ambitne Oddziały!

Ogólnopolska pielgrzymka K. Z. M. Ż. do Częstochowy.

Zarząd Związku powziął uchwałę, aby wiosną 1940 r. zorganiwać ogólnopolską pielgrzymkę KZMŻ do Częstochowy. Ma to być

olbrzymia manifestacja, w dowód wielkiej czci i miłości druchen dla Matki Boskiej Częstochowskiej. Musi nas wtedy stanąć b. dużo, możliwie wszystkie u stóp Jasnej Góry.

Donosząc o powyższym już teraz, polecamy wstrzymać się od organizowania pielgrzymek tym Oddziałom, które by z tego powodu nie wzięły udziału później w pielgrzymce organizacyjnej.

Pierwsza Książka K. Z. M. Ż

Jeszcze nie wszystkie Oddziały posiadają pierwszą książkę — a jak wobec tego wygląda sprawa I-go stopnia?

Junackie Hufce Pracy.

Drogą okrężną dowiadujemy się, że niektóre z druhen biorą udział w „Junackich Hufcach Pracy". Szkoda, że druhny nie donoszą o tym Stowarzyszeniu, które poprzez Związek mogło by spowodować umieszczenie druhen w grupach oddzielnych, gdzie druhny niewątpliwie czuły by się dobrze i stanowiły tak jak w Oddziale — jedną zwartą rodzinę katolicką.

Czekamy na wiadomość gdzie się które druhny znajdują. Czy pochodzą ze wsi lub miasta i jak długo w którym hufcu się już znajdują. Chcemy także korespondować z tymi druhnami.

Mundurek organizacyjny.

Tak liczna jak nasze KSMŻ organizacja nie mogła przez dłuższy czas powiedzieć o sobie, że dobrze się prezentuje na zewnątrz. Brakowało jej mundurka, a różnie ubrane druhny — w szeregu nie robiły wrażenia karnej i zdyscyplinowanej kadry dzielnych Polek.

Inaczej sprawa przedstawia się obecnie. Równo ubrane szeregi druhen zwracać będą z okazji defilady, czy jakich kolwiek innych wystąpień uwagę tych, którzy niekiedy wątpią w naszą liczbę.

Mundurujmy się jak najprędzej, wszelkie części mundurka otrzymać można w składnicy Diec. Inst. A. K.

Regulamin mundurka.

Każdy Oddział musi koniecznie posiadać regulamin mundurka, który w cenie 35 gr. nabyć można w Składnicy. Nie wolno tylko z opisu szyć mundurka, który wtedy nie będzie ściśle przepisowym — a tylko taki jest przez Ministerstwo zatwierdzony. Innego nie wolno nosić.

Wydawca: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. **Redaktor: Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Bieganskiego 10, Tel. 15-93.